

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΟΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 12 ΜΗΝΩΝ

Από της 1. Ιανουαρίου ἕως 1. Ιουλίου
Ἑσωτερικοῦ δρα. 8. — Ἐξωτερικοῦ φρ. γρ. 8.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ

α' Αναπλάσεως καὶ ἐκδόσεως τοῦ Χρυσοστόμου
δὸς Φλέσσα, 8, παρὰ τὴν Ἱερὰν Σίνωδον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ ὀρησκεία καὶ αἱ φυσικαὶ ἐπιστῆμαι, ὑπὸ F. Bettex. — Ὁ
Ραββὴν Ἰσαὰκ Μ., ὑπὸ Ν. Ἀμβράζη. — Τὸ φυσικὸν κακόν, ὑπὸ
Νικ. Ι. Γαλανοῦ. — Ὁ Βίος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὑπὸ Ῥοδόφου
Ἀσκη. — Θεία εὐσεὶα καὶ ἐνέργειαι, ὑπὸ Κ. Α. Δικλημά.

Ἡ ὀρησκεία ΚΑΙ Αἱ ΦΥΣΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ ΥΠΟ F. BETTEX

Προοιμίον :

Ζ'

Αἱ ποταμιαῖαι ἀποθέσεις, αἱ προσχώσεις τοῦ Νείλου καὶ ὁ καθηγητὴς Graas. — Ὁ πρωτόγονος ἄνθρωπος, ὁ Μαμμούθ, τὸ σπήλαιον τοῦ Bruniquel, ἡ βιβλικὴ χρονολογία, οἱ Τουγγούζαι καὶ οἱ Ζακούτται. — Ὁ πρωτόγονος ἄνθρωπος καὶ ὁ πίθηκος· ὁ σκελετὸς τῆς Menton καὶ ἡ γυνὴ τοῦ Figuiet. — Οἱ πανάρχαιοι ἄνθρωποι· Ὁ Ἀίμεχ, ἡ Γένεσις, τὰ κρανία τοῦ Cromagnon καὶ ὁ Broca. — Ὁ Θουδάλ Κάιν, ὁ Ἡφαίστος καὶ οἱ Γιγάντες. — Οἱ κάτοικοι τῶν σπηλαίων, οἱ Κίμβροι, οἱ Καθεῖροι, ἡ κιβωτός, τὰ ὑπόγεια τῆς Ἡλίουπόλεως καὶ αἱ πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου. — Πολιτισμός καὶ ὁμική· οἱ ποιηταὶ τοῦ Λουδίνου, τῆς Νέας Ὑόρκης, τοῦ Βερολίνου. — Ποῦ οἱ εὐτυχεῖς· μεγάλαι προτείνουσαι καὶ κοιλάδες εἰρηνικαί· Πυρηνναῖα, Ἑλβετία, Τυρόλον, Νορδηνγία, Καύκασος καὶ Θιδέτ· αἱ γυναῖκες τοῦ Θιδέτ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν. — Ἀρσένιος Δουμόν καὶ Βουινετιέρ. Ἐφευρέσεις καὶ θλίψεις· πρόοδος, πολιτισμός, εὐτυχία.

Ὡς πρὸς τὰ συμπεράσματα τὰ ἐξαγόμενα ἐκ τῶν ποτα-

μιαίων ἀποθέσεων, ὁ καθηγητὴς Graas ἀπέδειξε διὰ τῶν προσχώσεων τοῦ Νείλου, τὰς ὁποίας ἐμελέτησεν ἐπιτοσίως, πόσον ταῦτα εἶνε παράκεινδυνευμένα (1).

Τὸ ὅτι ὁ πρωτόγονος ἄνθρωπος, διὰ τὰ τὸν ἐνομάσωμεν οὕτως, ὑπεῖρε σύγχρονος τοῦ Μαμμούθ (2), τοῦ ὁποίου εὐρον εἰς τὸ σπήλαιον τοῦ Bruniquel σκιαγραφεῖν ἀρκετὰ ἐπιτυχῇ ἐπὶ ἐλεφαντίνου ὀδόντος, δὲν ἀποδεικνύει κατ' οὐδένα τρόπον ὅτι ἐστάνη ἀρχαιότερος ἢ ὅσον τὸν θέτει ἡ βιβλικὴ χρονολογία. Ἀπ' ἐναντίας, εἶνε πιθανώτατον, ὅτι οἱ Μαμμούθ, τῶν ὁποίων τὰ πτώματα ἐβρίσκομεν πεπηγότα καὶ ἐντέλως διατηρούμενα εἰς τὰ παγωμένα ἔλη τοῦ Taymir, τοῦ Lénn (3) καὶ τοῦ Pelschorn (4), μὲ τὰς σάρκας τῶν ὁποίων οἱ Τουγγούζαι καὶ οἱ Ζακούτται τρέφουσιν ἐνίοτε τοὺς κύνας τῶν, καὶ τῶν ὁποίων τὸ ἐλεφαντόδοντον ἐκτίθεται κατὰ μεγάλαν ποσότητάς ἐν Λονδίνοις, ἦσαν σύγχρονοι τοῦ κατακλισμοῦ, καὶ ἀπωλέσθησαν ἴσως κατ' ἐκείνην τὴν καταστροφὴν. Οὕτως, ὁ πάνταρχαιος ἄνθρωπος ἔζησε, κατὰ τὴν βίβλον, ὁμοῦ μ' ἐκεῖνα τὰ ζῶα ἐπὶ 15 αἰώνας, χρονικὸν διάστημα καλύπτον ἐν μέρει ἅπασαν τὴν ἐφ' ὅλης τῆς γῆς διάρκειαν τῆς λιθίνης καὶ τῆς χαλκίνης ἐποχῆς.

Ὡς πρὸς τὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι ὁ πρωτόγονος ἄνθρωπος ὡμοιάζει πρὸς τὸν πίθηκον, τοῦτο εἶνε ἀποδεδειγμένον ψεύδος. Ὁ σκελετὸς τῆς Menton, τὸν ὁποῖον

(1) Σ. Μ. Ἐξετάζοντες τινες τὰς προσθήκας καὶ ὑψώσεις τοῦ Ἰδαίου, τὰς προσχωμένας ἐκ τῆς ἀποθέσεως ποταμιαῖας, ἴδους προβαίνουσιν εἰς διαφόρους ὑπολογισμοὺς περὶ τοῦ χρονικοῦ διαστήματος, τὸ ὁποῖον ἀνητήθη ὅπως τὸ Ἰδαίον γίνηται ἐκαστοτε κατὰ ἓνα πόδα ὑψηλότερον, καὶ περὶ τῶν ἐποχῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκουσι τὰ εἰς τὰς διαφόρους προσχώσεις ἀνακαλυπτόμενα μνημεῖα.

(2) Σ. Μ. Μαμμούθ, ἐκλιπὸν γιγαντιαῖον ζῶον, εἶδος ἐλεφαντος.

(3) Λένας, μέγας ποταμὸς τῆς Σιβηρίας, ἐκβάλλων εἰς τὸν Βόρειον παγωμένον Ὠκεανόν.

(4) Πετσχόρας, ποταμὸς τῆς Ἑυρώπαικῆς Ρωσίας, παρὰ τὸν ὁποῖον ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἀρκτικόν Ὠκεανόν.

θεωρούν ως τὸν ἀρχαιότερον τῶν εὐρεθέντων μέχρι σήμερον, μᾶς παρουσιάζει κρανίον ὅμοιον πρὸς τὰ ὁραϊότερα σημερινά κρανία. Ἡ προσωπικὴ γωνία, λέγει ὁ Figuière, δὲν διαφέρει ποσὸς τοῦ τύπου τῶν πλέον εὐφυῶν φυλῶν (L' homme primitif, σελ. 119).

Ἀπ' ἐναντίας, οἱ πανάρχαιοι ἄνθρωποι ἦσαν ἰσχυροὶ φύσεις, πλήρεις δυνάμεως ἀδαμάστου, καὶ ἀλαζόνες. ὡς μᾶς τοὺς περιγράφει ὁ Βίβλος, εἰς τὸ ἄσμα τοῦ Λάμεχ καὶ εἰς τὸ Ε'. Κεφάλαιον τῆς Γενέσεως. Αὐτὰ τὰ κρανία τοῦ Cromagnon, λέγει ὁ Broca, φανερόντιν εἰς τὸ κατώτερον τῶν ἡμῶν δυνάμιν καὶ ῥοπὰς σχεδὸν κτηνώδεις, καὶ εἰς τὸ ἑνὸς μέρους ἀνάπτυξιν μετωπικὴν καὶ ἐγκεφαλικὴν ἐκ τῶν πλέον ἀξιοσημειώτων καὶ ἐνδεικνυσάντων μεγάλην εὐφυίαν. Οἱ κάτοχοι τῶν ἦσαν οἱ πολλὰς ἐκατοντάδας ἐτῶν ζήσαντες ἐκείνοι ἥρωες, τῶν ὁποίων ὅλοι αἱ μυθολογίαι διηγούνται τὰ κατορθώματα καὶ τὰς μάχας ἐναντίον τεράτων καὶ δρακόντων, οἱ Τιτᾶνες, οἵτινες ἐπανεστάτησαν ἐναντίον τῶν θεῶν, καὶ ἠθέλησαν νὰ ἐπιπιδήσωσιν εἰς τὸν Ὀλύμπου, οἱ Ἡρακλεῖς καὶ οἱ Θησεῖς, οἱ Ὅδιν καὶ οἱ Θωρ (1), καὶ αὐτὸς ὁ ἐτόνος τοῦ Κῆν δ' Ὀυδάλ — Κῆν, ἐφευρέτης χαλκῆς παντὸς ἐργαλείου χαλκοῦ καὶ σιδήρου (Γενέσ. Δ'. 22), τοῦ ὁποῦ τοῦ ὄνου παρεδόθη ἐν τῇ μυθολογίᾳ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείτου. Ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῶν γιγάντων Ἰδρυσε, μᾶς διηγείται ὁ Βίβλος, ταχέως πόλεις, ἐσφυρηλάτησε μέταλλα, ἐπενένησε μουσικὰ ὄργανα, καὶ ἐπλήρωσε τὴν γῆν βίαις (Γενέσ. ζ' 13) ἐν ᾗ αἱ κατώτεροι γενεαί, φεύγουσαι τὴν ἀφώρτητον τυραννίαν των, κατέφευγον εἰς τόπους ἀκατοικήτους ἐπὶ καὶ διήγον ἐπὶ μακρὸν χρόνον ζωὴν ἀπολιτιστοὶν εἰς κρησφόρετα καὶ σπήλαια τῆς γῆς. Διότι εἶνε πλέον ἢ πιθανόν ὅτι αἱ ἐκατοντάδες τινὲς κατοίκων τῶν κρησφυγέων τῶν Cromagnon, Aurignac καὶ Solutré μόνον ἐξαίρεσιν παρουσιάζουσι, καὶ οἱ τὰ ἀπολιτιστοὶ εἰσέτι ἐνθάδε τῶν Γαλλικῶν ἐνεταφιάζον, ὡς τὸ νομίζει σοφὸς τις, ἐπιμελῶς τοὺς νεκροὺς των. Αἱ ἰσχυραὶ αὐταὶ φυλαί, τὰς ὁποίας ἡ Ἀνατολὴ καὶ βραδύτερον ἡ Ρώμη προσεκύνησαν, ὡς οἱ Κίμβροι, οἱ Κιμμέριοι (οἱ μεγάλοι, οἱ ἰσχυροί), κατεσκεύασαν ἔργα ὑπέρτερα πλείστον ἰδικῶν μας. Ἄλλαι δ' ἐξ αὐτῶν ἠδυνήθησαν νὰ οἰκοδομήσωσι τὰς ὑπερμεγέθεις ὑπογείους οἰκοδομὰς τῆς Ἡλιουπόλεως καὶ τοὺς ναοὺς καὶ τὰς πυραμίδας τῆς Αἰγύπτου, χωρὶς νὰ χρειασθῶσι διὰ βραδύν αὐτῶν ἐκπολιτισμὸν χιλιετίας ἐτῶν. Διότι οὐδέποτε εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἐπέλιπε κεφαλὴ πολιτισμοῦ, καὶ οὐδέποτε πάλιν θά ἦν αὕτη ὁλόκληρος ἐν τῷ πολιτισμῷ καὶ ἐν τῷ φωτί. Ἀρχόμεθι κατανοοῦντες, ὅτι δὲν ἐξαρκεῖ διὰ τὸν ἐκπολιτισμὸν λαῶν βαρβάρων τὸ νὰ τοῖς πωλῶμεν ὀφθαλμοὺς, τουφέκια καὶ πρόστυχον βαρύν. Καὶ αἱ χιλιετίαι τῶν ἀπέρων, αἵτινες ἐν Λονδίῳ, Νέῃ Ὑόρκῃ, Βερολίῳ, ζῶσιν εἰς ὑπόγειαν, τρεφόμεναι μὲ

(1) Σ' Μ' Θωρ, υἱὸς τοῦ Ὀδιν καὶ τῆς Ρινδης, κατὰ τὴν μυθολογίαν τῶν ἀρχαίων Σκανδιναυῶν, προωρισμένος νὰ φονεύσῃ τὸν δαίμονα τοῦ κακοῦ δράκοντα Ζορμανγκνάνου.

σκουπίδια ἢ μὲ κλοπιμαία, καὶ διαγούσι ζωὴν ὑπ' ὅλας τὰς ἐσθλείας ἐθελουσίαν τῆς τῶν ἀρχαίων, οἱ πονητικοὶ οὗτοι τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ, δὲν παρέχουσιν ἀγαθὴν μαρτυρίαν ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων χρόνων· ὡς ἐπίσης ἡ κοινωνικὴ ἐπανάστασις, τὴν ὁποίαν μᾶς προλέγουσιν οἱ ἀναρχικοὶ, δυσκόλως θὰ ἐξασκήσῃ εὐεργετικὴν καὶ ἐκπολιτιστικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος.

Ποῦ βλέπομεν ἀκόμη ἀνθρώπους εὐτυχεῖς, εἰρηνικοὺς, εὐχαριστημένους ἐκ τῆς τύχης των, μὲ ἡθὴ ἀληθῶς ὑγιαίνοντα καὶ χρηστά; Ἐύρισκονται οἱ τοιοῦτοι εἰς τὰς ἐσθλείας, εἰς τὰ κέντρα τοῦ πολιτισμοῦ, εἰς τὰς μεγάλας πρωτεύουσας μας, ἢ μάλλον εἰς τὰς ἡσύχους κοιλάδας τῶν Πυρηναίων, τῆς Ἐλβετίας, τοῦ Τυρόλου, τῆς Νορβηγίας, μάλιστα δὲ τοῦ Καυκάσου καὶ τοῦ Θιβέτ, ὅπου ὁ πολιτισμὸς μας δὲν εἰσεχώρησεν ἀκόμη, καὶ ὅπου οἱ περιηγηταὶ ἐκπλήττονται ἀνεύρισκοντες ἐπὶ ἀνδράς ὑγιεῖς, ἰσχυροὺς καὶ καρτερικοὺς, καὶ γυναῖκας, ὡς τὸ εἶπεν ἡ Κυρία E. Massien διὰ τὰς ἐν Ὀμβέτ, ἀφραίας ὡς ἀρχαῖα ἀγάλματα, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς γεμάτους ἐπὶ τὴν εὐφροσύνην τῆς ζωῆς.

Ἀπὸ ἐκτὸν ἐτῶν, λέγει ὁ Ἀρσένιος Δουμόν, μνημονεύμενος ὑπὸ τοῦ F. Brunetiere, αἱ ἐσπερία Εὐρώπῃ ἔκαμε πλείονας ἐφευρέσεις ἢ ὁλόκληρος ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ εἰκοσιν αἰώνων. Ἀλλὰ τὸ μέγεθος τῶν κτηθέντων ὀλικῶν ἀποτελεσμάτων ἀντεσταθμισθῇ ὑπὸ ἰσοδυναμίου ποσοῦ θλίψεων καὶ ἀγωνιῶν προερχομένων ἐκ τοῦ πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ τῶν ὀλικῶν ἀποκτημάτων ἀνταγωνισμοῦ τῶν ἀνθρώπων. Τὰ δύο εἶδη τῆς πάλης τούτης παρήχθησαν ἐκ τοῦ πρὸς τὸ χρέμα πάθους, οὗτω δὲ ἡ ἀξία τῶν ἐκ τῆς ὀλικῆς κυριότητος εὐεργετημάτων παρακολουθεῖται ἀπὸ ἀναλόγους συμφορὰς ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης κυριότητος. Καὶ ὁ κ. Brunetiere προσθέτει: «Ἐχει καλῶς, καὶ ἰδοὺ ἐπὶ λέγεται. Ἀλλ' ἰδοὺ καὶ ὅτι λησμονεῖται ὅταν γεμίσῃ τὸ στόμα μὲ τὴν μεγάλην ταύτην λέξιν, πρόοδος». — Φεῦ! «Ἐν τῇ μόνον εἶνε βέβαιον, ὅτι βαδίζομεν» ἀλλ' ἐν τῇ εἶνε ἀμφίβολον, προδληγματικὸν καὶ ἀνυπόστατον, τὸ γνωρίζειν ἐν προοδούμεν». (La moralité de la Doctrine Evolutive, σελ. 48 καὶ 50).

Ὅχι, οὐτὲ ἡ πρόοδος, οὐτὲ ὁ πολιτισμὸς ἔφεραν τὴν εὐτυχίαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα.

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Χ. ΑΜΒΡΑΖΗ

Καθηγ. τοῦ Πρακτικοῦ Λυκείου καὶ πρῶτον Περικλήρου Σμύρνης.

Ο ΡΑΒΒΙΝΟΣ ΙΣΑΑΚ Μ. ΠΙΣΤΕΥΣΑΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟΝ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΗΣΙΣ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ Β΄

[Βλέπε ἀριθμὸν 220]

Ἡ ἀνωτέρω ἐπιστολὴ τοῦ Ἰσαάκ πολὺ μὲς ἐλύπησεν. Ἀδύνατον νὰ μὴ λυπηθῇ τις βλέπων τὴν προσηλυτι-

στικὴν μαρτίαν, τὴν ὁποίαν ἔχουσι πολλοὶ ἀδελφοὶ Ἀντικοί, καὶ τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται μεταξὺ τῶν χριστιανῶν καὶ τῆς Ἀνατολῆς, Ἑλλήνων, Ἀράβων, Σύρων, Ἀρμενίων, Κοπτῶν καὶ ἄλλων.

Τὸ νὰ κηρύττωσι τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν μεταξὺ τῶν ἀρχαίων λαῶν, μεταξὺ τῶν ἀπίστων, μεταξὺ τῶν βαρβάρων εἰδωλολατρῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχον τὸ εὐτόχημα νὰ γνωρίσωσι τὸν Κύριον καὶ τὸ ἅγιον Αὐτοῦ θέλημα, εἶνε ἱερὸν καθήκον καὶ αὐτῶν καὶ παντὸς ἀληθοῦς χριστιανοῦ, εἰς οἵανδήποτε καὶ ἀν ἀνήκῃ χριστιανικὴ Ἐκκλησίαν, ἐφ' ὅσον εἰς καὶ μόνος ἀνθρώπος ὑπάρχῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ γνωρίζῃ τὸν Χριστὸν καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς χάριτος Αὐτοῦ. Τὸ καθῆκον τοῦτο ἐπιβάλλει εἰς ὅλους τοὺς χριστιανούς αὐτὸς ὁ Χριστὸς διὰ τῆς ἐπιτακτικῆς ὑποῦ ἐντολῆς:

— «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη» (1). Τὸ νὰ κηρύττωσιν ἡμῶς τὴν ἐντεταγμένην παντοκρατορίαν τοῦ Πάπα μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων, δηλ. μεταξὺ ἐκείνων, τῶν ὁποίων καὶ τὸ ἅγιον Βάπτισμα καὶ ὅλα τὰ μυστήρια παραδέχονται ὡς ἔγκυρα, καὶ τὴν πίστιν ἐντελῶς ὀρθόδοξον, τοῦτο, μὰ τὴν ἱερὰν ἀλήθειαν, εἶνε κατὰ τὴν ἔξιν μόνον παράλογον, ἀλλὰ καὶ ἀντιχριστιανικόν.

Καὶ ἀληθῶς! Διὰ ποῖον σκοπὸν ἔρχονται οἱ Παπικοὶ οὗτοι καλόγηροι, γενεῶντες καὶ ἀγένειοι, ἄρρενες καὶ θήλειαι, καταπλημμυροῦντες ὡς χεῖμαρροι, καὶ ἐφορμῶντες ὡς ἀκρίδες εἰς ἔθνη τὴν χριστιανικὴν Ἀνατολὴν μας;

Ἐρχονται νὰ διδάξωσιν ἰδικῶν τῶν χριστιανισμῶν τῆς Δύσεως πρὸς τοὺς χριστιανούς τῆς Ἀνατολῆς, παρὰ τῶν πατέρων τῶν ὁποίων παρέλαβον αὐτοὶ οὗτοι τὸν ἀληθῆ Χριστιανισμόν, τὸν ὁποῖον πολυεθῶς καὶ πολυτρόπως διέφθειραν καὶ παρεμόρφωσαν, καὶ σπεύδουσι νὰ διδάξωσι τοιοῦτον εἶδος χριστιανισμοῦ, διὰ νὰ σώσωσι τοὺς ἀνατολικούς χριστιανούς ἀπὸ τὴν αἰώνιον κόλασιν ἢ ἀπὸ τὸ Πουργατόριον;

Ἀλλὰ τίς ἡ ἀνάγκη νὰ ἐργάζωνται μεταξὺ τῶν πιστῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς; Μήπως δὲν ἔχουσιν ἀρκετὴν ἐργασίαν ἐντὸς αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας των; Ἐντὸς αὐτῆς τῆς παπικῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχουσι χιλιάδες, — ἵνα μὴ εἰπωμεν ἐκατομμύρια — ἁθῶν, ὀλιγῶν, πανθειστῶν, ἀδιαφόρων, libres penseurs, φραγμασάνων, καὶ τοσούτων ἄλλων ἀσεβῶν καὶ δυσσεβῶν.

Ὅλοι οὗτοι ἐγεννήθησαν καὶ ἐβαπτίσθησαν ἐν αὐτῇ τῇ παπικῇ Ἐκκλησίᾳ. Εἶνε τέκνα αὐτῆς. Ὀνομάζονται Καθολικοί.

Καὶ ὅμως ὅλοι οὗτοι ἀρνούνται τὸν Χριστὸν, ἀδιαφοροῦσι διὰ τὴν εὐαγγελικὴν χάριν, ὑβρίζουσι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, συγγράφουσιν δγκώδη βιβλία, ἀποκηρύματα νοσοῦσης φαντασίας καὶ πάσχοντος ἐγκεφάλου, διὰ τῶν ὁποίων θέλουσι νὰ ἀποδείξωσιν, ὅτι δὲν ὑπάρχει Θεός, ἀθανασία ψυχῆς, μέλλουσα ζωὴ...

(1) Ματθ. ΚΗ'. 19.

δὲν ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ τῇ παπικῇ Ἐκκλησίᾳ πιστοὶ μνηστῆρες τὸ ἀλάθητον τοῦ Πάπα, καταδιώκοντες τὸ ἱερατεῖον, ἐξορίζοντες τὰ μοναχικὰ τάγματα, καὶ λυσσῶντες κατ' αὐτῆς τῆς Μητρὸς αὐτῶν δυτικῆς Ἐκκλησίας; Ἰδοὺ στάδιον διὰ τοὺς ἀδελφούς δυτικούς μοναχοὺς!

Στάδιον εὐρύ, μέγα, ἐνδοξόν, δυνάμενον νὰ στέφῃ μὲ στέφανον δόξης τὰ μέτωπα ὅλων, ὅσοι ἀγωνίζονται κατὰ τοῦ δυτικοῦ ὀλισμοῦ καὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀπιστίας!

Λέγομεν εὐρωπαϊκῆς, διότι σχολαὶ συστηματικαὶ ἀθείας καὶ ὀλισμοῦ, ὀλισμοῦ κτηνώδους καὶ ἀποτροπαίου, ἰδρύθησαν καὶ ἐργάζονται ἐν Εὐρώπῃ.

Οἱ Βύζνερ, οἱ Μολεσθ, οἱ Λαϊδβιγ, οἱ Φόγτ, οἱ Στράους, Ρενάν, de Wette, Paulus καὶ τόσοι ἄλλοι, πολιορκούντες συστηματικῶς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁλόκληρον τὴν χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν, ποῦ ἐργάζονται; ποῦ ζῶσι; ποῦ βλέπουν; ποῦ ὑπονομεύουσιν; Οὐχὶ εἰς τὴν Εὐρώπῃ; Οὐχὶ ἐντὸς αὐτῶν τῶν σπλάγχχνων τῆς δυτικῆς Ἐκκλησίας;

Τίς ἡ ἀνάγκη λοιπὸν τὰ πολυεθῆ καὶ πολυώγυμα καλογηρικὰ τάγματα τῆς παπικῆς Ἐκκλησίας, νὰ ἀφίνωσι μᾶλλον ἐλεύθερον τὸ ἔδαφος εἰς τὴν ἐν Εὐρώπῃ ἀθείαν, εἰς τὸν ἐν τῇ Δύσει κτηνώδη ὀλισμὸν, διὰ νὰ ὑπονομεύῃ, νὰ ὑποσκάπτῃ, νὰ προσπαθῇ νὰ καταστρέψῃ αὐτὰ τὰ θεμέλια τοῦ Χριστιανισμοῦ, νὰ διασαλεύῃ τὰς πεποιθήσεις, νὰ διαφθερῇ τὰς συνειδήσεις, καὶ νὰ ἐρχωνται νὰ κηρύξωσι τὴν παπικὴν δεσποτείαν εἰς τοὺς ἀνατολικούς χριστιανούς;

Καὶ παρουσιάζεται καθ' ἐκάστην τὸ ἔξῃς λυπηρὸν. Εἰς οἵανδήποτε καθολικοπαπικὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐν εἰσέλθῃ, θέλετε ἰδεῖ αὐτὴν πλήρη γυναικῶν καὶ παιδῶν ὀλίγιστοι γέροντες ἄνδρες σπανιώτατοι.

Διὰ τί;

Φεῦ! διότι ἐντὸς αὐτῶν τῶν σπλάγχχνων τῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχει τὸ φοβερὸν μικρόβιον τῆς ἀπιστίας, ὁ σάρας ὁ διαβρωτικὸς τῆς ἀσεβείας καὶ τῆς ἀδιαφορίας.

Ἐν τοιαύτῃ λυπηρῇ περιπτώσει, δὲν ἔχει πλῆρες δικαίον πᾶσα Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, μ' ὅλον τὸ θάρρος, νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν δυτικὴν:

— «Πατέρι, θεράπευσον σεαυτόν»;

Ἀφοῦ, ὡς γνωστὸν, ἐξεδιώχθησαν πολλάκις, καὶ ὅλον σήμερον ἐκδιώκονται ἐκ τῆς Δύσεως, ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, ἢ Γαλλίας, καὶ αὐτὴ ἡ καθολικιστὴ καὶ φανατικὴ Ἰσπανία, ἢ ἄλλοτε ἔδρα τῆς ἱερᾶς ἐξετάσεως (Santa Inquisition) καὶ τῶν τρομερῶν πυρῶν, ἀφῆρσαν τὴν διδασκαλίαν καὶ ἐκπαίδευσιν τῆς καθολικῆς νεολαίας ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ διὰ νόμων δρακοντείων ἀποπέμψαν αὐτοὺς, ποῦ νὰ καταφύγῃ λοιπὸν οἱ reverentissimi patres, οἱ δαιώτατοι Πατέρες;

Ποῦ ἄλλου, παρὰ εἰς τὴν Ἀνατολὴν;

Καὶ ἰδοὺ, καθ' ἐκάστην τὰ ἀγρόπλοια τῶν Messageries Maritimes, τοῦ Florio Robatino, τῆς Ἑταιρείας Fraissinet καὶ ἄλλα ἀποβιβάζουσιν εἰς ἔλους τοὺς λιμένας

της Ἀνατολῆς ῥασοφόρους Δουτικούς, ὑποδεδεμένους καὶ ἀνυποδότητους, ἄρρενας καὶ θήλειες, καταφορτωμένους ἀπὸ σιδηρῆς καὶ λάμποντας σταυρούς, κομβολόγια πολυποικιλίας, ροζέτριά δια τὸ Ave Maria, καὶ τόσα ἄλλα πράγματα!

Καὶ εἶνε, τῇ ἀληθείᾳ, οἱ Πανοσιώτατοι Πατέρες ἐπιτηδεύοντες!

Ἐφαρμόζονσι πανταχοῦ τὸ σύστημα τῆς συμμορφώσεως.

Τίποτε ἄλλο δὲν ζητοῦσιν.

Ὑποταγὴν μόνον εἰς τὸν Πάπαν.

Ἀναγνώρισιν ἀφωσιωμένην τοῦ πρωτείου, τοῦ ἀλλοθίου, τῆς ἀπολυταρχίας τοῦ Πάπα!

Καμμίαν μεταβολὴν εἰς τὸ δόγμα!

Ὅλως διόλου μάλιστα!

Καμμίαν ἀλλαγὴν εἰς τὴν λατρείαν!

Ὅχι!

Ὑποταγὴν μόνον εἰς τὸν Πάπαν, καὶ ὅλα τὰλλα παπικά θύμα, ὅλαι αἱ Δυτικαὶ καινοτομίαι εἰσάγονται ἐπιτετα βραχυμῶν, μὲ νόστιμον τρόπον, μὲ τὴν δοξασίαν τοῦ ἀληθινοῦ.

Ἐχετε, ἐλευθέρως τὸ δόγμα σας, τὴν λατρείαν σας, μουσικὴν σας, τὰ ἱερατικά σας ἔμφια ἀπαράλλακτα καὶ ἀμετάβλητα!

Μνημονεύετε μόνον τὸν Πάπαν!

Ὁμολογήσατε ὡς δόγμα πίστεως, ὅτι μόνος ὁ Πάπας εἶναι εἰδὸς Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Διαιτί;

Διότι αὐτὸς μόνος εἶναι ἀλάνθαστος, καὶ τοῦτο ἐδογματίσθη ἐν πλήρει Συνόδῳ ὑπὸ 750 Ἐπισκόπων τοῦ Καθολικοκαπαικού κόσμου κατὰ τὸ 1870.

Μηδὲν μεταβάλλετε, μηδὲν ἀλλοιοῦτε!

Ἀλλὰ, πεσόντες, προσκυνήσατε!

Ἀσπασθήτε τὴν Παντοϋφάνην, ὅπου ὑπάρχει τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ!

Ἀσπασθήτε τοὺς πόδας τοῦ ἀληθινοῦ διαδόχου τοῦ Πέτρου! (!).

Ταῦτα ἐσκεπτόμην, καὶ τοιαῦτα συμπεράσματα καθ' ὅσον ἀνεγίνωσκον τὴν ἐπιστολὴν τοῦ αἰδεσιμωτάτου φίλου μου Ἰσαάκ!

Ἰδοὺ, ἔλεγον, νέοι Φαρισαῖοι.

Ἀλλ' ὁ Ἰσαάκ εἶνε ποιμὴν καλός, καὶ δὲν θὰ ἀνεχθῇ ν' ἀφήσῃ τὸ νεκρὸν τοῦ ποιμνίου νὰ κατασπαράχθῃ. Μὲ παρηγόρει πολὺ ἡ ἐπιστολὴ του· τὸ θάρρος του, ἡ πεποιθὴς του εἰς τὸν Κύριον, ἡ ἀγάπη του ἡ εὐκρινὴς διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ποιμνίου του.

(1) «Ὅς δὲ ἐγένετο εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος, πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας προσέκύνησεν. Ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν ἤγειρε λέγων, Ἀνάστηθι· κἀγὼ αὐτὸς ἄνθρωπος εἰμι. (Πράξ. Β' 26, 26). «Καὶ ἐγὼ ὁ Ἰωάννης, ὁ βλέπων ταῦτα καὶ ἀκούων. Καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ εἶδον, ἔπεσα προσκυνῆσαι ἐμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου, τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα, καὶ λέγει μοι, Ὅρα μὴ! σύνδουλός σου γάρ εἰμι, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν, καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· τῷ Θεῷ προσκυνήσαντες!» (Ἀποκάλυψ. ΚΒ' 8—10).

Ἦμην ὅμως καὶ κάπως ἀνίσχυρος, καὶ ἐπεθύμουν νὰ λάβω ἐπιστολὴν του, διαφωτιζοῦσάν με καλλίτερον περὶ τῶν συμβαινόντων.

Ἦθελον νὰ μάθω, ἂν ἡ ἐξ Ἰουδαίων νεόφυτος Ἐκκλησία εἶχε καμμίαν νέαν ἐπίσκεψιν τῶν Μονασιῶν Μπονναβεντούρα, ἢ τοῦ εἰδους τοῦ Μπονναβεντούρα.

Εὐτυχῶς ὅλαι αἱ ἀνησυχίαι μου διασκεδάσθησαν, ὅτε παριχαρῆς ἔλαβον τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν.

(ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΦΥΣΙΚΟΝ ΚΑΚΟΝ

Ἡ γνώμη, τὴν ὁποῖαν ἐκφέρει ὁ P. Janbι ἐν τῇ περὶ τελικῶν αἰτίων συγγράμματι αὐτοῦ ὡς πρὸς τὴν αἰτίαν τοῦ φυσικοῦ κακοῦ, δὲν εἶνε βεβαίως πρωτότυπος. Καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς, ἀρχαῖοι καὶ νεώτεροι, διετύπωσαν τὴν αὐτὴν γνώμην, ἀλλ' ἡμεῖς ἀναφέροντες αὐτὴν διὰ τὸ περιεκτικὸν ἐν τῇ συντομίᾳ της.

Ἀνὲν ὑπάρχει ἄλλη διέξοδος, λέγει, διὰ τὸ πρόβλημα τοῦ κακοῦ, παρὰ ἡ ἀκόλουθος· ὁποῖοςδήποτε καὶ ἂν ᾖ ὁ κόσμος, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς πρόκειται νὰ δημιουργήσῃ, θὰ συνετίθεται πάντοτε ἐξ οὐσιῶν καὶ αἰτίων ἐγγόντων ἀρισμένην τινὰ φύσιν, ἃτινα ἄρα ἀπαιρητήτως θὰ εἰσελθούσιν εἰς ὁρισμένον τινὰ συνδυασμὸν· ὁ συνδυασμὸς λοιπὸν οὗτος, ὅστιςδήποτε καὶ ἂν ᾖ, ἐνεκα αὐτῶν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐμπειλεγμένων ἐν τῇ φύσει τῶν πραγμάτων, θὰ ἐμπεριέχῃ χάσματα καὶ ἀταξίας, ἀνάλογα πρὸς ὅ,τι παρατηρούμεν ἐν τῇ ἡμετέρῳ κόσμῳ. Ἐν ὅσῳ θὰ ὑπάρχωσιν ὄντα ἐν τῷ χρόνῳ καὶ ἐν τῇ ἐκτάσει, διακεκριμένα τὰ μὲν ἀπὸ τῶν δέ, ὁρίζομενα τὰ μὲν ὑπὸ τῶν δέ, ὅα ᾖ κατ' ἀνάγκην ὑποτεταγμένα ταῦτα πρὸς ἐκεῖνα. Ἐντεῦθεν σχέσεις πρὸς τὸ ἄπειρον, τὰς ὁποίας ἀδύνατον οὐδεμίαν πεπερασμένη διάνοιαν νὰ ἀκολουθήσῃ ἐν ταῖς λεπτομερείαις τῶν. Ἐντεῦθεν ἀνωμαλῖαι φαινόμενικαὶ ἢ πραγματικαὶ ἀπαιτούμεναι ὑπὸ τῶν γενικῶν συνθηκῶν τοῦ παντός. Ἐντεῦθεν ἡ ἀδυναμία δι' ἑκάστον πρᾶγμα ἰδιαιτέρως νὰ καταλάβῃ ἐν παντὶ τὴν ἰδανικὴν τελειότητα, ἥς τινος εἶνε ἐπιδεκτικόν. Ἐντεῦθεν προέχεται τέλος ὅτι ἡ ἰδέα τῆς τελειότητος εἶνε ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ πεπερασμένου· διότι εἶναι τι πεπερασμένον, ἐπειδὴ ἔχει ἀνάγκην ἄλλων πραγμάτων πρὸς ὑπαρξιν. Αἱ συνθῆκαι λοιπὸν τῆς ὑπάρξεώς του εἶνε ταῦτα, καὶ ὅλως ὑπ' αὐτῶν ἐξυπηρετούμεναι, ἐξήρτηται ἀπ' αὐτῶν. Διότι αὐτὰ ταῦτα, ἔχοντα τὴν ἰδέαν αὐτῶν φύσιν, καὶ τὸν ἰδιαιτέρον αὐτῶν σκοπὸν, δὲν δύνανται νὰ ὦσιν ἀπολύτως καθιερωμένα διὰ σκοποῦς ἀνωτέρους. Οὕτως οἱ κύριοι ἐπωφελοῦνται ἐκ τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν οἰκετῶν των, ἀλλ' ὀφείλουσι νὰ ὑποφέρωσι τὰς ἐλλείψεις των καὶ νὰ ἀφῇωσιν εἰς αὐταὺς μέρος τι πρόσθετικότητος· διότι ἡ πεῖρα διδάσκει ἡμᾶς ὅτι ὁ θελὼν πέρα πολλὰ δὲν κατέχει ἀρετὰ. Ἡ ἐλευθερία ἐργασίας παράγει πλέον τῆς δουλικῆς ἐργασίας. Ὁμοίως ἐν τῷ

σὺμπαντι θὰ συντελεῖται μείζον ποσὸν ἐργασίας, ἐὰν ἐκαστὸν ὃν γνωρίζῃ νὰ περιορίζεται, καὶ δέχεται τοὺς περιορισμοὺς τούτους, παρὰ ἐὰν τὰ ἀνώτερα ὄντα ἐτύγγανε νὰ ἔχωσι πάντα τὰ λοιπὰ ὑπὸ τὴν ἀποκλειστικὴν ὑπηρεσίαν των. Τὸ ὁποῖον ἄλλως οὐδὲν σημαίνει· διότι ἐφ' ὅσον θὰ ὑπάρχωσι συνθῆκαι, αἱ συνθῆκαι αὗται θὰ ᾖνε ὅριον, καὶ κατ' ἀκολουθίαν αἰτία ἀτελείας.

«Τοῦτο δύναται τις νὰ ὀνομάσῃ μετὰ τοῦ Leibniz ἀφορμὴν ἢ ἀνάγκην συμφυῆ πρὸς τὴν οὐσίαν τοῦ πεπερασμένου πράγματος, καὶ εἰς τοῦτο πρέπει νὰ ἰποδῶσῃ τίς τι κακὸν μετ' αὐτοῦ. Ἐντεῦθεν ἡ βαθεῖα αὕτη ἐπινοήσις, ὅτι ὁ κόσμος ὑπῆρχε διὰ τὸν δημιουργόν· ζήτημα μεγίστου καὶ ἐλαχίστου· νὰ εὕρῃ τὸ μεγαλύτερον δυνατόν ποσὸν παραγομένου ἀγαθοῦ, μετὰ τῆς ἐλαχίστης δυνατῆς ἀπωλείας. Πρόβλημα ἀνάλογον πρὸς τὸ τοῦ μηχανικοῦ, ὅστις προσπαθεῖ, κατασκευάζων μηχανὴν τινα, νὰ ἐπιτύχῃ τὸ μεγαλύτερον ποσὸν ἐργασίας ὠφελίμου μετὰ τοῦ ἐλαχίστου ποσοῦ ἐργασίας ἀπολλυμένης· ἀλλὰ πάντοτε θὰ ὑπάρχῃ μέρος τι ἐργασίας χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν κίνησιν αὐτῆς ταύτης τῆς μηχανῆς· καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἀδελαιμότης κινήσεως εἶνε ἀδύνατος. Παρομοίως ἐν τῷ σὺμπαντι θὰ ὑπάρχῃ πάντοτε μέρος ἐνεργείας ἢ ἀγαθοῦ, ὅπερ θὰ ἀπολλύεται διὰ τῆς συγκρούσεως καὶ τῆς προστριβῆς τῶν πραγμάτων τῶν μὲν πρὸς τὰ δέ· τὸ ἀπόλυτον ἄρα ἀγαθὸν εἶνε ἀδύνατον. Ὅπερ εἶνε δυνατόν ἐνθεν κἀκεῖθεν, εἶνε ἐν μεγίστῳ ἢ ἐν κίλλιστῳ· ἵνα δὲ γνωρίσωμεν ἂν τὸ κίλλιστον τοῦτο πραγματικῶς ἐπετεύχθῃ, δέον ἂν νὰ γνωρίζωμεν τὸν θεῖον ὁλοκληρωτικὸν ὑπολογισμὸν καὶ τὰ θεωρήματα, ἐπὶ τῇ βῆσει τῶν ὁποίων ἡ πράξις ἐγένετο, καὶ ἂν ἑτέρου τὰ δεδομένα καὶ τὴν κατάστασιν τῆς πράξεως ταύτης. Οὕτε τὸ ἐν ὅμῳ οὕτε τὸ ἕτερον εἶνε ἀπολύτως δυνατόν».

Ἀς ἐπιτραπῇ ἡδὴ εἰς ἡμᾶς νὰ ἐξετάσωμεν τὸ ζήτημα ἀπὸ φιλοσοφικοχριστιανικῆς ἀπόψεως.

ἵνα ὑπάρξῃ φυσικὸν κακόν, ἀνάγκη ἀφ' ἐνός μὲν νὰ συντελεσθῇ φυσικὴ τις ἐνέργεια, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ὑπάρξῃ αἰσθητικὸς πόνος καὶ δόλυνος. Μόνη ἡ φυσικὴ ἐνέργεια, ἀνεξαρτήτως ὄντος αἰσθανομένου καὶ πάσχοντος, δὲν ἀπαρτίζει τὸ φυσικὸν κακόν. Ὁλόκληρος, ἢ ἔνθα ἂν κατεκλύετο ὑπὸ τῶν ὑδάτων, οἱ ὡκεανοὶ ἂν μετεβάλλοντο εἰς χέρους· τὰ δάση τῆς οἰκουμένης ἂν ἐπυρπολοῦντο καὶ μετεβάλλοντο εἰς ἄερα καὶ σποδόν, σὺμπας ὁ φλοιὸς τῆς γῆς ἂν ἀνεστατοῦτο ὑπὸ ἐκρήξεων ἡφαιστειακῶν ἢ στολιώσεων ἀποψύξεως, αὐτὸς ἔτι ὁ πλανήτης ἡμῶν ἂν συνεκρούετο πρὸς ἄλλον καὶ διεσπυροῦτο καὶ ἐξητμίζετο ἁκαριαίως, πάντα ταῦτα θὰ ᾗσαν ἀπκαὶ μεταβολαὶ καὶ οὐδὲν πλέον. Ἀλλ' ἀφ' ἥς στιγμῆς ὑπῆρχαν αἰσθανόμενα ὄντα, ἡ ἐλαχίστη μεταβολή, ἡ δυναμένη νὰ διεγείρῃ ἀνιαρὸς τὴν αἰσθησιν, προξενεῖ φυσικὸν κακόν.

Οὕτω τὸ φυσικὸν κακὸν ὑπάρχει καὶ ἐν τοῖς ζῴοις, ἀλλ' εἰς λίαν περιορισμένον βαθμὸν. Τὸ ζῶον, μὴ ἔχον νόησιν καὶ φαντασίαν, ἐμὴ στοιχειωδῶς, δὲν πάσχει ἐκ τοῦ φυσικοῦ κακοῦ τοῦ πλήττοντος τοὺς ὁμοίους· τὸν ζῶον

δὲ ὅλως κατὰ φύσιν, εἶνε ἀπηλλαγμένον πολλὰπλὼν νόσων, αἵτινες νέμονται τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ κυρίως ἐκ πείνης ἢ δίψης ἢ τῆς πρὸς τὰ ἀντίπαλα μάχης δυνατόν νὰ ὑποφέρῃ.

Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται πλεον τὸ φυσικὸν κακόν, καὶ περισσότερον ἐξ αὐτοῦ ὑποφέρει. Διότι παρεκτός τῶν ἀνθυγιεινῶν συνθηκῶν, εἰς ἃς ὑπεβλήθη ἂν αὐτοῦ, καὶ τῶν μεγάλων συγκεντρώσεων, αἵτινες ἐν καιρῷ ἐπιδημιῶν ἢ φυσικῶν ἀνστατώσεων ἐπιφέρουσιν ἀθρόα δυστυχήματα, μεγαλοποιεῖ συχνάκις διὰ τῆς φαντασίας ἢ τῆς ἰδιαιτέρας του ψυχολογικῆς καταστάσεως τὸ πραγματικὸν μέγεθος τοῦ φυσικοῦ κακοῦ.

Ἀλλὰ τίνας αἱ πηγαὶ τοῦ κακοῦ τούτου;

Πρῶτον αἱ σωματικαὶ νόσοι, αἱ διὰ τῆς ἐξασθενήσεως τοῦ ὁργανισμοῦ καὶ τῆς εἰσβολῆς χορτῶν μικροσκοπικῶν ἐχθρῶν παρακαλοῦσας τὴν κανονικὴν λειτουργίαν οἰοῦσας ποτε ὁργάνου, καὶ δεύτερον αἱ αἰφνιδίαι καὶ βίαιαι ἑξωτερικαὶ μεταβολαὶ αἱ ἐνεργοῦσαι βλαπτικῶς ἢ ἀλεθρίως ἐπὶ τοῦ σώματος ἢ τῶν ὅλων ἡμῶν ἀγαθῶν.

Ἀλλ' αἱ σωματικαὶ ἀσθένειαι, εἴτε κληρονομικαί, εἴτε ἐπίκτηται, ἔχουσι δύο ἀφορμὰς. Ἡ τὸ ἥθικόν κακόν ἢ τὴν ἀγνοίαν ἡμῶν. Ποικίλαι ἀταξίαι περὶ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ὁρμῶν ἡμῶν μᾶς σιλοδωροῦσι διὰ νόσων, ὧν τινες ἀνεφάνησαν αἰῶνας πολλοὺς μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἀνθρώπινου γένους. Τρικυμιώδη ψυχικὰ πάθη φθείρουσι βεβημένον τὴν ὑγίειαν μας, πλεονεξία δὲ ἀχρυσὶν ἡμᾶς εἰς μέρη, ἐνθα ὁ κίνδυνος εἶνε προφανής. Ἀναμειβόμενος ὑπάρχουσι καὶ νόσοι διὰ τὰς ὁποίας οὐτε ἡμεῖς, οὐτε οἱ πατέρες ἡμῶν, οὐτε οἱ ὅμοιοι ἡμῶν πταίνουσι, ἢ δὲ θάλασις τοῦ ἀνθρώπου οὐδαμῶς δι' αὐτὰς εὐθύνεται, ἡδύνατο ὅμως νὰ προληφθῶσιν, ἂν αἱ γνώσεις ἡμῶν ᾗσαν εὐρύτεραι, διότι, ὡς γνωστόν, ὑπάρχουσιν ἐν τῇ φύσει τὰ μέσα, ἀνύστα δυστυχῶς, δι' ὧν πᾶσαι αἱ νόσοι δύνανται νὰ φυγαδευθῶσι.

Τὸ αὐτὸ δύναται τις νὰ εἴπῃ καὶ περὶ τῶν ἐξωτερικῶν αἰτίων, τῶν μὴ ὑπονομεύοντων ὑποὺς τὸν ὁργανισμὸν, ἀλλ' ἐν ἀκαρεῖ ἐπιφερόντων τὸ ἐαυτῶν ἀποτέλεσμα. Τὰ ἐπακολουθήματα τῶν σεισμῶν, κεραυνῶν, μυνίας ἀνέμων καὶ ὑδάτων καὶ τὰ παρόμοια, ἴτε δυνατόν νὰ προλαμβάνονται, ἂν αἱ γνώσεις μας ᾗσαν περισσότεραι. Ἐν τινι κύκλῳ ἐδεσμεύθη ὁ κεραυνός· τὰ βαρομέτρα δεικνύουσι τὰς μεταβολὰς τῆς ἀτμοσφαιρῆς πολλὰς ὥρας πρότερον οὕτω σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου· καὶ τῷ πολλαπλασιασμῷ τῆς γνώσεως εἶνε δυνατόν ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐφεύρῃ τὰ μέσα, δι' ἃν νὰ προειδοποιῇται καὶ νὰ προφυλάσσεται ἀπὸ τοῦ μέλλοντος νὰ ἐνσκήψῃ φυσικοῦ κακοῦ, ἢ νὰ ὑποπέσῃ καὶ νὰ ἐξουδετερῇ αὐτό.

Ὡστε πέραν τῆς λειτουργίας τῶν φυσικῶν νόμων καὶ τῆς αἰσθητικότητος τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχουσιν ἕτερα αἰτία τοῦ φυσικοῦ κακοῦ, καὶ εἶνε ταῦτα· ἡ ἀμαρτία καὶ ἡ ἀγνοία. Ὅ,τι λοιπὸν ἐνδομύχως αἰσθάνεται καὶ πιστεύει ὁ θρησκευόμενος, δὲν εἶνε πλάνη, ἀλλ' ἀλήθεια ἐξαγομένη ἐκ τῆς προσεκτικῆς ἐξετάσεως τῶν πραγμάτων.

Διότι καὶ αὐτῆς τῆς ἀγνοίας τὸ πλεον ἐκ τῆς ἀμαρτίας

πληγάζει. Αἱ ἡθικαὶ ἡμῶν κακαί, ἡ πρὸς τὰς ὑλικὰς ἀπολαύσεις καὶ ἡδονὰς δουλοσύνη, καὶ ὁ πρὸς ἐξυπνέτησιν αὐτῶν καταναλισκόμενος χρόνος, δὲν ἀρνήσονται εἰς τὸ πνεῦμα τὴν ἀπαιτούμενην ἡσυχίαν καὶ νηφαλιότητα, ὥπως ἐπιδοθῇ εἰς τὴν μελέτην τῆς φύσεως καὶ διασκεδᾷται ἱκανῶς τῆς ἀμαθίας τὰ σκότῃ, καὶ περιορίσῃ τὸ φυσικὸν κακόν.

Τούτων θεθέντων, κατανοεῖ τις εὐκόλως τὴν σημασίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ πρὸς ἄρτιν τοῦ φυσικοῦ κακοῦ. Ἄς γλευάξῃ ὁ Βολταίρος τὸ ἔργον τῆς ἀπολυτρώσεως. Ὁ Χριστιανικὸς νόμος ἀφαιρᾷ ἐκ τοῦ μέσου τὴν ἀμαρτίαν. Κηρύττων τὴν ὀλιγάρκειαν καὶ τὴν λιτότητα, παρέχει καιρὸν διὰ τὰς πτώσεις τοῦ πνεύματος καὶ τὸν διασκεδασμὸν τοῦ σκότους. Ἀπαλείφει θθεντὸ πλεῖστον τῶν αἰτίων τοῦ κακοῦ καὶ περιορίζει αὐτὰ εἰς ἐλάχιστόν τι. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐλάχιστον τοῦτο ἐκμηδενίζει διὰ τοῦ ἡθικοῦ σθένους, ὅπερ ἐμβάλλει, διὰ τῆς παρατεταμένης γαλήνης τῆς συνειδήσεως, καὶ ἐλπίδος μελλούσης ζωῆς καὶ ἀθανασίας. Τὸ νέφος τῶν μαρτύρων καὶ λοιπῶν ἁγίων ἀνδρῶν μαρτυρεῖ πόσον ὀλίγον ἡθικὴν τὸ φυσικὸν κακόν.

Ἐπὶ πέλους θὰ ἔλθῃ καὶ ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ ὑπερξίς ἡμῶν δὲν θὰ εὐρίσκηται ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας. Τὸ περίβλημα τῆς ἡμετέρας ψυχῆς δὲν θὰ ὑφίσταται τὴν φθοροποιὸν ἐπίδρασιν τῶν ὑλικῶν στοιχείων. Τότε οὐδὲ σκιά φυσικοῦ κακοῦ θὰ ὑπάρχῃ, καὶ κατὰ τοῦτο ἔχει δίκαιον ὁ Βολταίρος λέγων: ἡμέραν τινὰ πᾶν τι θέλει ἔχει καλῶς· ἰδοὺ ἡ ἐλπίς ἡμῶν.

Ἐν Ὁδῷ. Νικόλαος Ἰ. Γαλιανός.

Ο ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Τῆς
ΡΟΔΟΔΟΥ ΑΣΜΗΣ
(κατὰ μετὰφρασιν Κρυσελλῆς Δασκαλοπούλου)

Η ΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΒΑΠΤΙΣΤΟΥ

(Λουκ. Α' 5-8c)

Η εἰς Αἴγυπτον φυγή.

Μαριώδης, διότι ἠπατήθη ὑπὸ τῶν Μάγων, ὁ Ἡρώδης διέταξε νὰ θανατώσῃν ὅλα τὰ ἄρρενα παῖδια τῆς Βηθλεὲμ, ἡλικίας δύο ἐτῶν καὶ κάτω· αὐτὰ ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι τοῦ χριστιανισμοῦ μάρτυρες. Αἱ μητέρες δὲ, αἰτινες ἐθρόνουν διὰ τὰ τέκνα τῶν καὶ δὲν θέλουν νὰ παρηγγρηθῶσι, θὰ ἐδόξασαν ἀναμφιβόλως τὸν Θεὸν ἀργότερα, διότι τόσον ἐνωρίς τὰ ἐκάλεσε πατρ' Αὐτοῦ. Πράγματι, ἀν καὶ ἐκεῖνα ἠδύκνον μετὰ τοῦ Ἰησοῦ, πόσον δὲν θὰ ἦσαν ἐκτεθειμένα νὰ κρᾶζοι μετὰ τῶν ἄλλων πρὸ τοῦ δικαστηρίου τοῦ Πιλάτου, τὸ αἷμα Αὐτοῦ ἔστω ἐφ'

ἡμῶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. Ἡ Ἐκκλησία ἐνθυμεῖται τὰ ἄθωα ταῦτα νήπια καὶ ἐορτάζει τὴν μνήμην τῶν τέσσαρας ἡμέρας μετὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων.

Μόλις τὸ Παιδίον ἐγεννήθη, καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ ἐζήτησαν τὴν ζωὴν του. Τοῦτο συμβαίνει καὶ σήμερον. Ὅταν ἡ ζωὴ τοῦ Θεοῦ γεννᾶται εἰς τινὰ καρδίαν, εὐθὺς ἐκεῖνος, ὅστις ἦν ἐπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνος (Ἰωαν. ἡ' 44), ζητεῖ νὰ τὴν πνίξῃ. Ἀλλ' ὅλοι οἱ ἄγωνες τοῦ ἀποβαίνουσι μάταιοι. Ἀναμφιβόλως ὁ ἐχθρὸς δύνανται νὰ φονεύσῃ, καὶ δὲν ἀργεῖ πρὸς τοῦτο. Ὅποιους χειμάρρους αἵματος δὲν ἔχυσαν τοῦ Χριστιανισμοῦ οἱ διώκται! Πλὴν δὲν ἡδυνήθησαν νὰ ἐμποδίσωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ νὰ ἐξαπλωθῇ ἐπὶ τῆς γῆς.

Πρὶν ἢ ἡ φονικὴ διαταγὴ φθάσῃ εἰς Βηθλεὲμ, ὁ Ἰωσήφ εἶχεν ᾗδῃ ἐκ Θεοῦ διαταγῇ νὰ παραλάβῃ τὸ Παιδίον καὶ τὴν μητέρα Του καὶ νὰ φύγῃ εἰς Αἴγυπτον (Ματθ. β' 13). Τὴν Αἴγυπτον, τὴν πλήρη διαφθορᾶς ταύτην χώραν, ἐξέλεξεν ὁ Κύριος διὰ καταφύγιον τοῦ Υἱοῦ του. Ἡ Αἴγυπτος ἦτο ὁ σιτοβολῶν τοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους ἐν καιρῷ σιτοδείας αὐτὴ ἔπρεπε νὰ ᾔνε διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ τὸ ἄσυλον, ὅπου ὁ Θεὸς Σπύρος θὰ ἡδύνατο νὰ αὐξήσῃ καὶ νὰ δώσῃ εἰς τὸν κόσμον τὸν ἄρτον τῆς ζωῆς. Ἐκεῖ κατέρυγεν ὁ Ἀδραάμ, ὅτε συνέβη πείνα εἰς τὴν χώραν του (Γεν. ιβ' 10). Ἐκεῖ ὁ Ἰακώβ ἡδυνήθη νὰ διατηρηθῇ ἐν τῇ ζωῇ κατὰ τὰ ἐπτά ἔτη τῆς πείνης (Γεν. κζ' 6). Ἐκεῖ ὁ Ἰωσήφ, ἡ Μαρία καὶ τὸ Θεῖον Βρέφος θὰ διέμεναν μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Ἡρώδου. Μετὰ ταῦτα ὁ Ἰωσήφ εἰδοποιήθη ὡς ἀποσυρθῆναι εἰς Γαλιλαίαν καὶ οὕτως ἐλθὼν κατέκχησεν εἰς Ναζαρέτ.

Ἡ παιδικὴ τοῦ Ἰησοῦ ἡλικία.

Ἐν τῇ σιγῇ καὶ τῇ ἀφανείᾳ ὁ Ἰησοῦς ἀνεπτύχθη ἐν μέσῳ τῶν φροντίδων τοῦ Ἰωσήφ καὶ τῆς Μαρίας. Τὸ Παιδίον νύξανε καὶ ἐκρηγματοῦτο, καὶ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἦν ἐπ' Αὐτό. (Λουκ. β' 40). Δὲν ἐγένετο Σωτὴρ ἡμῶν ἐγεννήθη τοιοῦτος. Ἐκ πρώτης ἀρχῆς τῆς ἐπιγείου υπάρξεώς του εἶνε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ γενόμενος ἀνθρώπος. Ἀλλ' ἐγεννήθη παιδίον καὶ ἔζησεν ἀληθῆ βίαν παιδίου, ἀγιάζων οὕτω τὴν παιδικὴν ἡμῶν ἡλικίαν. Ἐγεννήθη ἀσθενὴς καὶ ἀδύνατος, ἀνεπτύχθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἔμαθε νὰ ὀρθοστατῇ καὶ νὰ περιπατῇ ἀπαράλλακτα ὡς τὰ ἄλλα παῖδια. Ἡ καρδία τῆς Μαρίας θὰ ἐπαλλεν ἐκ χαρᾶς ὡς αἱ καρδίαι ὄλων τῶν μητέρων, ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἤρχισεν νὰ ὁμιλῇ, καὶ ὅταν αἱ πρῶται λέξεις, ἃς ἐπρόφερον, ἀπέσπασαν καὶ ἔπ' Αὐτὸν τὸν ἴδιον φωνὰς χάρας. Τὰ Παιδία τοῦτο, οὐ ἢ θ' ἔφερον εἰς τὸν ἅγιον γέροντα Συμεὼν μακάριον καὶ γαλήνιον θάνατον, εἶνε ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ὑπῆρξε τὸ ἀντικείμενον τῶν εὐχῶν καὶ τῶν ἐλπίδων τῶν εὐσεβῶν πατριαρχῶν. Ἐἶνε τὸ Παιδίον, ὅπερ ὅλοι οἱ ἄγγελοι λατρεύουσι, καὶ ὅπερ μίαν ἡμέραν καθήμενον ἐπὶ θρόνου δόξης θέλει κρίνει ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς.

Η ΘΕΙΑ ΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Πανταχοῦ οὐσαὶ καὶ ὑποστάσεις καὶ ἐνέργειαι. Οὐδὲν ἀργεῖ· τὸ πᾶν ἐνεργεῖ.

Καὶ τὸ μὲν σύνολον τῶν ὑλικῶν οὐσιῶν καὶ ὑποστάσεων συνιστᾷ τὸ παμμέγιστον καὶ ἐξαισιον τοῦ Σύμπαντος μηχανοῦργημα. Ἐν αὐτῇ σώματα οὐράνια καὶ σώματα ἐπίγεια· ἥλιοι καὶ πλανῆται καὶ δορυφόροι καὶ μετέωρα· φῶς καὶ αἰθὴρ καὶ πῦρ καὶ ἄηρ καὶ ὕδωρ· ὄρυκτα καὶ φυτὰ καὶ δένδρα· ἐλῖς καὶ ὠσις καὶ ἀκτινοβολία καὶ θερμότης· ἡμέρα καὶ νύξ καὶ ἔαρ καὶ χειμὼν· στροφή καὶ πνοὴ καὶ ῥοή καὶ ἀλλοίωσις· βλάστησις καὶ ἀκμὴ καὶ καρποφορία καὶ παρακμὴ· γέννησις καὶ αὐξησις καὶ φθορά· κίνησις καὶ ἐνέργεια ἐν τε τῇ συνόλῳ καὶ ἐν τοῖς μέρεσιν ἀδιάλειπτος καὶ πολυειδής.

Τὸ δὲ σύνολον τῶν ὑλοπνευματικῶν οὐσιῶν καὶ ὑποστάσεων καὶ τῶν ἐκτὸς τῆς ὕλης ἡ ἀποσπασμένων αὐτῆς πνευματικῶν συνιστᾷ τὸ, ἔτι θαυμασιώτερον καὶ ἀπειροπληθὲς τῶν ἀγγέλων καὶ ψυχῶν καὶ τῶν ἐπιγείων ἀνθρώπων κόσμον, οὗ αἱ δυνάμεις καὶ ἐνέργειαι, καίτοι, ὡς ἔχομεν ἐν τῷ παρόντι, δὲν ὑπόκεινται πᾶσαι καὶ ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ εἰς τὴν ἡμετέραν ἀντίληψιν, ἐκθαμβοῦσιν ἐπὶ μάλλον καὶ ἐκπλήττουσι, καίτοι μερικῶς ἀντιληπτὰ γινόμεναι. Γενεαὶ ἐρχόμεναι καὶ παρερχόμεναι· φυλαὶ καὶ ἔθνη καὶ γλώσσαι καὶ λαοὶ· θρησκείαι καὶ φιλοσοφίαι καὶ πολιτεῖαι καὶ τέχναι καὶ ἐπιστήμαι· αἰσθήματα καὶ σκέψεις καὶ βουλαὶ καὶ δράσεις· διαίρεσεις καὶ συγκρούσεις καὶ πόλεμοι καὶ νίκαι καὶ ἡτταί· ἥρωισμοὶ καὶ μεγαλοφυαὶ καὶ μεγαλοουργήματα καὶ δόξαι καὶ μεγαλεῖα· ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις καὶ ἐπικοινωνίαι καὶ πρόσδος· ὁ Χριστιανισμὸς προλεγόμενος, ἰδρυόμενος, κηρυττόμενος, προσελκόμενος, παλινῶν, νικῶν, ἀναπλάττων, τελειοποιῶν, ἀπαθανατίζων· τὰ ἄνω τοῖς κάτω συνομιλοῦντα, καὶ τὰ κάτω τοῖς ἄνω συνεορτάζοντα. Ὅποια καὶ ὅποια οὐσαὶ καὶ ὑποστάσεις καὶ κινήσεις καὶ ἐνέργειαι πνευματικῶν καὶ ἀνθρώπων!

Αἱ τοῦ ὑλικοῦ τοῦτου καὶ ὑλοπνευματικοῦ καὶ πνευματικοῦ κόσμου ποικίλαι οὐσαὶ καὶ ὑποστάσεις καὶ αἱ θαυμασταὶ αὐτῶν ἐνέργειαι, αἱ γινόμεναι ἢ κατὰ νόμους ἀνάγκης, τὰθερούς καὶ ἀπαράβατους ἢ κατὰ νόμους ἐλευθερίας, αἱ τόσον γόνιμοι εἰς φαινόμενα καὶ ἀποτελέσματα, ὁμιλοῦσαι ἢ σιγῶσαι διακηρύττουσιν ἀλαλήτως ἡ πολυφθόγως εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης μετὰ τοῦ ἐκ Δαμασκοῦ Χρυσοστόμου, «Ὅτι ὑπεράνω καὶ διὰ μέσου πᾶσιν τῶν ἀντιληπτῶν οὐσιῶν καὶ ὑποστάσεων θεωρεῖται ἡ ἀκτιστος, ἡ ἀναρχος, ἡ ἀθάνατος, ἡ ἀπέραντος, ἡ αἰωνία, ἡ αὐλός, ἡ ἀγαθὴ, ἡ δημιουργική, ἡ δικαία, ἡ φωτιστική, ἡ ἀτρεπτος, ἡ ἀπαθὴς, ἡ ἀπερίγραπτος, ἡ ἀχώρητος, ἡ ἀπερίοτος, ἡ ἀόριστος, ἡ ἀάρατος, ἡ ἀπερινόητος, ἡ ἀνεκδοκίμη, ἡ αὐτάρκης, ἡ αὐτεξούσιος, ἡ παντοκρατορική, ἡ ζωοδοτική, ἡ παντοδύναμος, ἡ ἀπειροδύναμος, ἡ ἀγία, στική, ἡ μεταδοτική, ἡ περιέχουσα καὶ συνέχουσα τὰ σύμ-

παντα, ἡ περὶ πάντων προνοοῦσα, ἡ πάντα ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἔχουσα ὅχι διὰ προσλήψεως ἀλλοθεν, ἀλλ' ἐξ ἰδίων, ἡ μεταδίδουσα πᾶν ἀγαθὸν εἰς τὰ οἰκεία ποιήματα, καθ' ὅσον ἕκαστον ὑπάρχει δεστικόν, ἡ Ὑπερούσιος Οὐσία καὶ Φύσις, ἡ ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν ἀποκαλυφθεῖσα».

Ἡ δὲ ἐξ αὐτῆς θεία ἑλλαμψὶς καὶ ἐνέργεια, μία οὐσα καὶ ἀπλή καὶ ἀμερῆς, καὶ ἀγαθοειδὴς ποιικιλομένη διὰ τῶν ἐξ αὐτῆς μεριστῶν χαρισμάτων καὶ εἰς πάντα τὰ κτίσματα ἀπονέμουσα τὰ συστατικὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν φύσεως, μένει ἀπλή, πληθυνομένη μὲν διὰ τῶν μεριστῶν αὐτῆς χαρισμάτων ἀμερίστως, συνάγουσα δὲ καὶ ἐπιστρέφουσα πρὸς τὴν ἑαυτῆς ἀπλότητα τὰ μεριστὰ αὐτῆς χαρίσματα. Καὶ ὅντως, πάντα ἐφίενται τῆς θείας ἐλλάμψεως καὶ ἐνεργείας καὶ δι' αὐτῆς ἔχουσι τὴν ὑπαρξίν. Καὶ αὕτη μεταδίδωσιν εἰς πάντα τὸ εἶναι, ὅπερ ἕκαστον κέκτηται· καὶ αὕτη εἶνε ἡ κυρίως αἰτία τῆς ὑπαρξεως τῶν ὄντων, καὶ τῆς ζωῆς τῶν ζώωντων, καὶ τῆς λογικότητος τῶν λογικῶν ὄντων, καὶ τῆς νοήσεως τῶν νοερῶν ὄντων, αὕτη οὐσα ὑπὲρ νοῦν καὶ ὑπὲρ λόγον καὶ ὑπὲρ ζῶν καὶ ὑπὲρ οὐσίαν.

Ἡ θεία ἑλλαμψὶς καὶ ἐνέργεια διήκει διὰ πάντων ἀμύγως, δι' αὐτῆς δὲ οὐδὲν γινώσκει τὰ πάντα δι' ἀπλῆς γνώσεως, καὶ διὰ τοῦ θεοῦ καὶ παντεποπτικοῦ καὶ ἀόλου αὐτῆς ὁμοατος· ἀπλῶς καθορᾷ πάντα, καὶ τὰ μέλλοντα, πρὶν εἶτε τελεσθῶσιν· ἔχει δὲ τὸ ἀναμάρτητον καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τὴν τοῦ σῴζειν καὶ πάντα μὲν ὅσα θέλει δύναται, πάντα δὲ ὅσα δύναται δὲν θέλει· διότι δύναται βεβαίως νὰ ἀπολέσῃ τὸν κόσμον, ἀλλὰ δὲν θέλει τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ. (Α' τόμ. 880.)

Διατὶ ὑπερέκειται ὁττω μεγαλοπρεπὲς ὁ οὐρανός, καὶ λάμπουσιν οὕτω φαιδρῶς οἱ ἀστέρες ἐν αὐτῷ, καὶ διερρηλατεῖ τοῦτον, φῶς καὶ θάλαμος προχέων, ὁ ἥλιος· διότι ἡ θεία ἑλλαμψὶς καὶ ἐνέργεια ἐμέρισε τὰς χάριτας ταύτας εἰς αὐτόν.

Διατὶ δροσίζουσιν αἱ πνοαὶ, καὶ ἀρδεύουσιν οἱ ὄμβροι, καὶ θαμβοῦσιν αἱ ἀστραπαὶ, καὶ ἐκπλήττουσιν αἱ βρονταί, καὶ ἐξιστῶσιν οἱ κερανοὶ, καὶ προχέουσι μύρον τὰ ἄνθη, καὶ κοσμοῦσι τὰ δένδρα τὴν γῆν, καὶ ἐραπλοῦνται ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ὀρέων τροφοὶ τῶν πηγῶν αἱ χιόνες, καὶ κηλοῦσι τὰς ἀκοὰς τὰ ἡδύμολα τῶν πτηνῶν μελωδήματα· Διατὶ προκύπτουσι πάντα τὰ ὄρατα τῆς φύσεως, τὰ ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ τὰ ἐν τῇ ξερᾷ, τὰ ὑπὲρ τὴν γῆν καὶ τὰ ὑπὸ τὸν οὐρανόν· διότι ἡ θεία ἑλλαμψὶς καὶ ἐνέργεια ἐμέρισε τὰς χάριτας ταύτας εἰς αὐτὰ.

Διατὶ ὀρθοῦται κορυφωμὰ τῆς δημιουργίας ὁ ἀνθρώπος· Διατὶ εἰς τὸ ἄρρεν αὐτοῦ ἡ φρόνησις καὶ ἡ ἰσχύς, καὶ εἰς τὸ θῆλυ αὐτοῦ ἡ εὐαισθησία καὶ ἡ καλλονή· Διατὶ ἔχομεν τὰς ἰδιότητας νὰ ἀντιλαμβάνωμεθα, νὰ ἀναπολώμεν, νὰ φανταζώμεθα, νὰ μνημονεύωμεν, νὰ κρίνωμεν, νὰ συλλογιζώμεθα, νὰ χαίρωμεν, νὰ λυπώμεθα, νὰ δοκιμάζωμεν, νὰ ἐκτιμᾶμε, νὰ συναίσθημα· νὰ βουλεύωμεθα, νὰ ἀποφασίζωμεν, νὰ μεταρρυθμίζωμεν ἀποφάσεις, νὰ ἐξευρίσκαμεν μέσα, νὰ ἐπιδικῶμεν σκοποὺς· νὰ ἀποκαλυπτομεν διὰ

λόγου τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν· νὰ φιλολογώμεν, νὰ ἀστρολογώμεν, νὰ μετεωρολογώμεν, νὰ γεωλογώμεν, νὰ ἀνθρωπολογώμεν, νὰ ψυχολογώμεν, νὰ θεολογώμεν· νὰ ἐξεργαζώμεθα θαυμάσια ποιήματα, ἐξοχα ρητορεύματα, περίφημα συγγράμματα, μαθηματικά, ιστορικά, λατρικά, πολιτικά, θρησκευτικά, φιλοσοφικά, φιλολογικά, δημοσιολογικά, ποικίλα ἄλλα· νὰ παράγωμεν ἀριστουργήματα ζωγραφικῆς, γλυπτικῆς, ἀρχιτεκτονικῆς, καὶ ἄλλα θαυμάσια ἔργα βιοτεχνίας ἢ καλλιτεχνίας· νὰ ἐφευρίσκωμεν καὶ νὰ κατασκευάζωμεν μηχανάς, πλοῖα, σιδηροδρόμους, ὅπλα τέραστας δυνάμεις, βιωφελῆ ἔργαλειά, τηλεγράφους, τηλεφῶνα καὶ τὰ τοιαῦτα· νὰ συναπτώμεθα εἰς οἰκογενείας, νὰ συμειδῶμεν ἐν ἀγάπῃ, νὰ μορφώμεν κρεῖττονα ἐαυτῶν τὴν νουότητα· νὰ συνιστῶμεν ἐταιρίας, συστήματα, κράτη, στρατοὺς, στόλους, καὶ νὰ διευθύνωμεν καὶ κυβερνῶμεν αὐτά· νὰ συνασπίζωμεθα, νὰ παρασκευαζώμεθα, νὰ ἀγωνιζώμεθα, νὰ νικῶμεν, νὰ ἐπικρατῶμεν· νὰ πολεμῶμεν τὰ πάθη, νὰ ἐκρίζωμεν τὰς κακίας, νὰ ἐλέγχωμεν τὰς πλάνους, νὰ ἀποδεικνύωμεν τὴν ἀλήθειαν, νὰ ἐφαρμόζωμεν τὸν νόμον, νὰ ἐνδυνάμωθα τὴν ἀρετὴν, νὰ προβαίνωμεν εἰς τὴν τελειότητα· Διατὶ πάντα ταῦτα· Διότι ἡ θεία ἑλλαμψὶς καὶ ἐνέργεια μερίζει πᾶσας ταύτας τὰς χάριτας εἰς ἡμᾶς.

Αὕτῃ ἐπλάσσει τὰς ψυχὰς ἡμῶν εἰκονίζουσα τὴν οὐσίαν καὶ τὰς ὑποστάσεις αὐτῆς καὶ δεκτικὰς τῆς πρὸς τὸ θεῖον ὁμοιώσεως. Αὕτῃ ἐκρίπτει τοὺς ἀγγέλους ἑλαφροτέρους ὑπὲρ τὰς πνοάς καὶ λαμπρότερους ὑπὲρ τοῦ πυρὸς τὰς φλόγας. Αὕτῃ κλίνει τὰς οὐρανοὺς κατεβίβασε τὸν Θεὸν Λόγον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνεβίβασε τὸν Θεάνθρωπον ὁμοθρόνον τῷ Ὑψίστῳ. Αὕτῃ δημιουργεῖ τὰ μὴ ὄντα, φωτίζει τὰ σκότοι, μετουσιεῖ τὰ δῶρα, ἐγκεντρίζουσα ἀναμφορὰ τὰ διεφθαρμένα, θεοποιεῖ τὰς ψυχὰς· ἐνεργεῖ διὰ πάντων.

Ἡ ὑπερούσιος Θεοῦ παρούσα πανταχοῦ ὑποστάσεις καὶ οὐσία, μηδαμῶς δὲ κατὰ ταύτας μετεχομένη, μεθεκτὴ δὲ πως μόνον γινομένη τῇ θείᾳ ἐλλάμψει καὶ θεοποιῶ ἐνεργείᾳ, μερίζει τὰ πνευματικὰ χαρίσματα εἰς τὰ τέκνα αὐτῆς. Ὅπως δὲ πλεῖστα κάτοπτρα, καθαρὰ ὄντα καὶ πρὸς τὸν ἥλιον στρέφόμενα, δεικνύουσι τὸ ἑνδάλμα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς, τῷ τοιοῦτῳ τρόπῳ ἢ κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὰς ὑποστάσεις ἀπρόσιτος Θεοῦ ἐλλάμπεται ἐν ἡμῖν διὰ τῆς θείας αὐτῆς ἐνεργείας, ὅταν ὦμεν πρὸς αὐτὴν ἐστραμμένοι διὰ τῆς πίστεως καὶ ἀγάπης, ὅταν ἔχωμεν τὰς καρδίας ἡμῶν ὡς διαυγῆ κάτοπτρα καθαρὰς· οὕτω δὲ ἡ θεία χάρις, μὴ οὐσα θεία οὐσία, ἀλλ' ἑλλαμψὶς ἐξ αὐτῆς, πληροὶ θείων χαρισμάτων τὴν πνευματικὴν ἡμῶν ὑπόστασιν.

Ἡ ὑπερούσιος Θεοῦ πανταχοῦ παρούσα οὐσία καὶ ὑποστάσεις, μὴ μετεχομένη παντελῶς κατὰ ταύτας, ὡς ἡ ἁγία Σύνοδος ἀπεφάνητο, μετεχομένη δὲ πως μόνον τῇ ἐαυτῆς ἐλλάμψει καὶ θεοποιῶ ἐνεργείᾳ, καὶ διὰ ταύτης ἐνομένη μετὰ τῶν ἁγίων, φωτίζει τὴν διάνοιαν, καθαρίζει τὴν καρδίαν, ἐνισχύει τὴν θέλησιν, ἐμπνέει τὴν γλῶσσαν, ρυθμίζει τὴν πράξιν, παράγει τὴν ἀναγέννησιν, θεοποιεῖ τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἐν ἀνὴρ τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ.

Θεοῦ Σωτῆρος ἡνώθη τῇ θείᾳ τοῦ Λόγου ὑποστάσει καὶ τῇ θείᾳ οὐσίᾳ, συνανυψωθείς οὕτω καὶ συγκαθεθείς ἐν τοῖς ἐπουρανίοις.

Ταῦτα δογματίζει καὶ διδάσκει ἡ Ὁρθόδοξος ἡμῶν ἁγία Ἐκκλησία διὰ τῶν θείων αὐτῆς Γραφῶν καὶ Πατέρων καὶ Συνόδων, καὶ ταῦτα συνιστῶμεν ἀδελφικῶς πρὸς ἐμβερίθῃ μελέτην καὶ ἀποδοχὴν εἰς τοὺς περὶ τὸν «Λόγον» ἀξιότιμους συναδέλφους καὶ εἰς τοὺς τυχόν ὁμόφρονας, ἐὰν θέλωσι νὰ ἰσώσωσιν ἐαυτοὺς ἀπὸ τῆς φοβερᾶς συνοδικῆς καταδίκης μετὰ τριπλοῦ ἀναθέματος· διότι πρέπει καὶ ἐν ὕπνῳ καὶ ἐν ἐγρηγόρει καὶ πανταχοῦ καὶ πάντοτε, ἐν ὅσῳ φρονοῦσι καὶ διδάσκουσιν ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶνε τρισύνθετος, ὡς φέρων δῆθεν τρίτον ἰδιὸν συστατικὸν θείας οὐσίας ἐν ἐαυτῷ, παρὰ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν του, ἐν ὅσῳ τοῦτο φρονοῦσι καὶ λέγουσι, πρέπει νὰ ἤχῃ ἐναυλος εἰς τὰς ἀκούας αὐτῶν ἡ δογματικὴ ἀπόφασις τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Τοπικῆς Συνόδου τοῦ 1347 ὁρίζουσα τάδε· «Τοῖς φρονῶσι καὶ λέγουσι μεθεκτὴν τὴν θείαν οὐσίαν πρὶναι μὴ ὁμολογοῦσι δὲ ἄληπτον αὐτὴν παντελῶς πρὶναι καὶ ἀμέθεκτον, μεθεκτὴν δὲ μόνον τὴν θείαν χάριν ἤ τε καὶ ἐνεργεῖαν, ἀνάθεμα τρίς».

Μὴ γένοιτο αὐτοῖς νὰ ἐμμείνωσιν ἀμετάτρεπτοι ἐν τῇ πλάνῃ καὶ νὰ ἀποθάνωσιν ἀμετανόητοι ὑπὸ τὴν φοβεράν συνοδικὴν καταδίκην.

Κ. Α. Διαλυσμῆς.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ ἀνταποκρίται τῆς «Ἀναπλάσεως» οἱ μὴ ἔχοντες ἀκόμῃ ἐξωφλημένον τὸν λογαριασμὸν τοῦ 1901 νὰ σπεύσωσιν εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν καθυστερομένων συνδρομῶν, οἱ δὲ ὀφείλοντες συνδρομηταὶ νὰ διευκολύνωσι τῶν ἀνταποκριτῶν τὸ ἔργον πληρώνοντες προθύμως τὴν συνδρομὴν των.

Παρακαλοῦνται ἐπίσης οἱ κατὰ τόπους μεμονωμένοι συνδρομηταί, παρ' οἷς δὲν ὑπάρχει ἀνταποκριτής, νὰ στείλωσι τὸ ταχύτερον, ὅσοι ὀφείλουσιν ἐτι, τὴν συνδρομὴν των τοῦ 1901· διότι ἄλλως θὰ παύσῃ ἡ πρὸς αὐτοὺς ἀποστολὴ τοῦ φύλλου.

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

Ἐν Ἀθήναις Β' Δημοτ. Σχολῇ ἀρρένων.

Κυριακῇ 24 Μαρτίου, ὥρ. 7—8 μ.μ. | Μιχ. Ι. Γαλανός

Ἐν τῷ Νοῷ τῆς Ἀγίας Εἰρήνης

Κυριακῇ 24 Μαρτίου ὥρ. 4 1)2—5 1)2 Τιμ. Ἀναστασίου

Ἐν Πειραιεὶ ἐν τῷ Ζαννείῳ Ὁρφανοτροφείῳ

Πέμπτῃ 21 Μαρτίου, ὥρ. 7—8 μ.μ. | Γ. Μακρῆς

Κυριακῇ 24 » ὥρ. 3 1)2—4 1)2 Κ. Α. Διαλυσμῆς

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΙΣΤ. Ζ. ΔΙΑΛΛΗΣΜΑ

66—Ὁδὸς Ἀδριανοῦ—66